



## DIUMENGE V DE QUARESMA CICLE A 2014

El primer diumenge de Quaresma, l'Esperit del nostre baptisme ens conduïa al desert, seguint Jesús, el Fill per inaugurar en Església el nostre camí de quaranta dies cap a la Pasqua, i per fer amb ell i en ell, una elecció de fills. Al 2n. Diumenge, Jesús ens emmenava a part, amb Pere Jaume i Joan, a la muntanya de la Transfiguració. Al tercer diumenge ens hem trobat al pou de Jacob per trobar-hi Jesús i, amb la Samaritana i molts dels seus compatriotes, reconèixer en ell el Salvador del món. Diumenge passat, la trobada de Jesús, a la sortida del Temple, amb un cec de naixement, posant aquest i a nosaltres amb ell, en el camí de reconeixement, culminant en la confessió de fe: Hi crec, Senyor.

Avui, al DIUMENGE DE LLÀTZER, som a l'etapa de Betània on, cara a cara amb la mort, Jesús convida Marta i Maria, i a nostres amb elles, a progressar en el camí de la fe. Retornant a la vida el seu amic Llätzer, Jesús es revela com Aquell en qui es compleixen les promeses de l'Antic testament, i fa el signe preanunciador de la seva resurrecció d'entre els morts, i de la nostra en ell, que és la Resurrecció i la vida.

### SEGUINT ELS PASSOS DE JESÚS:

Les lectures ens condueixen a confessar en Jesús Aquell que és la Resurrecció i la Vida. *Obriré els vostres sepulcres, us en faré sortir, havia anunciat el Senyor* per mitjà del profeta Ezequiel, després de la seva visió dels ossos ressecs i descarnats, dirigit aquest anunci als israelites exiliats a Babilònia. D'un poble moribund, l'Alè creador de Déu en farà un poble renaixent; d'un poble de deportats que es creien "perduts", un poble que serà de bell nou instal•lat a la terra promesa. Jo ho he dit, i jo ho faré, havia declarat solemnement el Senyor, fent-se eco de les paraules del relat de la creació al llibre del Gènesis.

Rellegint més tard aquestes paraules profètiques, els jueus hi veuran l'anunci de la resurrecció dels morts (primera lectura).

*Llätzer, vine a fora!* Crida Jesús amb veu forta. I el mort sortí del seu sepulcre. Així, amb un gest simbòlic, Jesús proclama que els temps nous anunciats pels profetes són inaugurats en ell. El retorn a la vida, provisor, del seu amic Llätzer, és el signe prenunci del Signe decisiu: la seva resurrecció al cor de la història, resurrecció a la que seran associats aquells que com Marta, creuen en ell.

Des d'ara, afirma l'apòstol Pau, aquesta vida nova actua en nosaltres, si l'Esperit d'Aquell que ha ressuscitat Jesús d'entre els morts habita en nosaltres. Un dia, en nosaltres, com en Crist, ella triomfarà definitivament de la mort.

## LA TAULA DE LA PARAULA

### Aprofundir la primera lectura.

El text d'Ezequiel que llegim en aquest diumenge és la conclusió de la visió dels ossos ressecs.

Compartint la condició dels seus germans deportats a Babilònia pels anys 587-588 aC., testimoni del seu cansament i del seu descoratjament "els nostres ossos són ressecs, la nostra esperança està destruïda, esteim perduts /Ez 37, 11), el profeta és el gaufó entre un món que s'enfonsa i un món que neix.

En lloc de lamentar-se amb ells en les desgràcies presents i passades, Ezequiel exhorta els seus germans a mirar cap al futur, perquè la vida, proclama en nom del Senyor, guanyarà sobre la mort. D'un poble moribund, d'un poble dislocat, Déu farà néixer un poble nou. Com a l'alba de la seva creació: *Déu digué... i va ser fet*, la seva Paraula serà eficaç: Jo ho he dit, i ho faré. Com als orígens de la humanitat, en que Déu "alenà als narius l'alè de vida, i l'home esdevingué un ser vivent, l'alè del seu Esperit donarà la vida a aquest poble que va cap a la mort: *us infondré el meu esperit i recobrareu la vida*. Com al temps de l'Èxode, en que ell va fer sortir d'Egipte el seu poble, els fills d'Israel, el Senyor farà sortir el seu poble exiliat del sepulcre que sembla tancar-se inexorablement sobre ell: *jo obriré els vostres sepulcres i us en faré sortir...us faré entrar al territori d'Israel*. Aleshores, quan tot semblava predir la desaparició del poble de la Promesa, s'anuncia un nou començament.

Rellegint aquest gran text profètic sobre el retorn de l'Exili, els jueus hi veieren un anunci de la resurrecció dels morts.

### PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

El lector estarà atent

- a destacar L'INCÍS INICIAL, que designa l'origen diví del seu missatge: *Açò diu el Senyor Déu:*
- a donar la seva força als VERBS DE MOVIMENT que celebren la iniciativa divina: **obrir, fer sortir, conduir, fer entrar...**
- a remarcar les REPETICIONS:
  - *jo obriré els vostres sepulcres, us en faré sortir.*
  - *Llavors poble meu quan obriré els vostres sepulcres i us ena faré sortir*
  - *Sabreu que jo som el Senyor*
  - *Llavors sabreu que jo som el Senyor*
  - *Us faré entrar en el territori d'Israel*
  - *I us deixaré entrar en el vostre territori*
- A remarcar LES DUES PARAULES que són eco del llibre del Gènesi:
  - *Us infondré el meu esperit i recobrareu la vida*
- A BEN DESTACAR L'INCÍS FINAL: *Diu el Senyor Déu.*

## EL SALM 129

Aquest salm com indica el seu estil repetitiu i els seus mots ganxo, o forts: *cria a vós, el crit de la meua súplica, Senyor, Esper/ esper, espera la meua ànima*, és un dels salms de pelegrinatge vers Jerusalem. A la promesa del Senyor: Posaré en vosaltres el meu esperit i viureu, el salm ens fa respondre amb un cant d'esperança, "*el més bell que ha sortit del cor de l'home*" (M. Mannati).

### APROFUNDIR LA SEGONA LECTURA

El capítol 8 del que s'ha tret el text, és una magnífica reflexió sobre la vida segons l'Esperit.

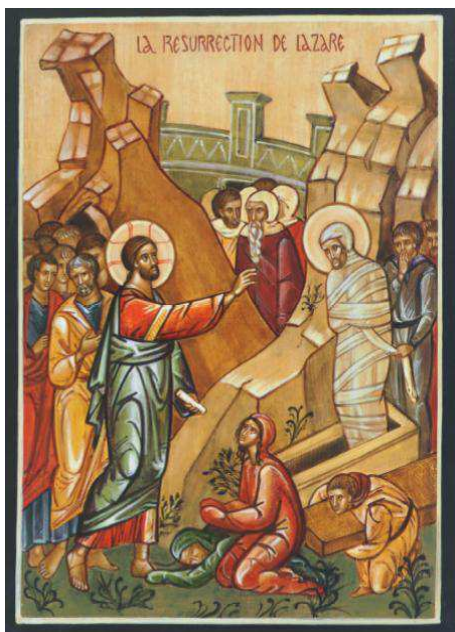
A aquesta vida segons l'Esperit, la de l'home regenerat per l'Esperit Sant i en harmonia amb Déu, Pau hi oposa aquí la vida segons la carn, la de l'home entregat a les seves pròpies forces i per tant als seus instints. Els qui viuen d'acord amb les mires naturals no poden agradar a Déu. Però qui viu segons les de l'esperit viu, des d'ara una vida nova que, un dia tindrà el seu desplegament en la llum de la resurrecció: Si habita en vosaltres l'Esperit d'aquell que ressuscità Jesús d'entre els morts, també, gràcies al seu Esperit que habita en vosaltres, aquell que va ressuscitar el Crist d'entre els morts donarà vida als vostres cossos mortals.

### PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

El lector procurarà posar en relleu:

La FRASE INICIALS habitual en les cartes: Germans...

- LES OPOSICIONS sobre les quals juga l'Apòstol:
- Mires naturals (lit. Segons la carn)
- Mires segons l'esperit
- Mort / vida
- Ja que l'Esperit de Déu habita en vosaltres..
- I si l'Esperit .... habita en vosaltres...
- ... gràcies al seu Esperit que habita en vosaltres...



### COMENTARI A L'EVANGELI Joan 11, 1-45

#### A Betània, prop de Jerusalem...

Com els evangelis de la Samaritana i el del cec de naixement, el text que llegim avui és un dels grans texts joànics que l'Església, des dels primers temps, ha reservat a la iniciació cristiana dels catecúmens.

Aquest relat es desenrotlla sobre UN FONS DE TENSIÓ. Una tensió que, ja manifesta en l'itinerari del Cec de naixement, no ha parat de créixer. El capítol 10 ha acabat amb amenaces de mort: *Els jueus, escriu l'evangelista, anaren altra vegada a cercar pedres per lapidar Jesús (10, 31)*. I el retorn a la vida de Llätzer provocarà la convocatòria del Sanedrí on es decidirà fer morir Jesús (11, 53).

Aquest relat ens condueix D'UNA BETÀNIA A UNA ALTRA. De la Betània de Transjordània a l'indret on Joan havia començat a batiar (10, 40), a la Betània prop de Jerusalem, des d'on Marta i Maria han fet arribar a Jesús un missatge alarmant: *Senyor, aquell que estimeu està malalt*». Així – observa A. Marchedour, *dues Betànies existeixen, separades pel Jordà; allunyades una de l'altra d'una distància que no és primerament geogràfica: la Betània de la calma, de la vida, de la fe, i la de la torbació, de la mort (l'Evangile de Jean, p. 149).*

El retràs que Jesús que Jesús hi posa en respondre que serà el ressort narratiu del relat – li dóna l'ocasió d'interpretar per endavant la malaltia de Llätzer no per la mort, sinó per a la glòria de Déu; i si Jesús parla de la mort del seu amic com d'un son, és per fer comprendre al mateix temps que ell pot *desvetllar*, si escolta la seva veu.

Aquest relat DEL SETÈ DELS SIGNES de Jesús recorda singularment el PRIMER, A CANÀ: mateixos lligams d'amistat, mateix missatge d'angoixa, mateixa paraula de resposta a la requesta. Al seu primer signe, Jesús havia *manifestat la seva glòria i els seus deixebles creuen en ell (2, 11). El darrer dels signes de Jesús, suggereix M. Gourgues, tindrà el mateix significat que el primer, el de revelar la seva glòria, és a dir de fer-se reconèixer pel que ell és, a saber el Fill a través del qual Déu actua amb poder i que manifestarà en plenitud la mort-resurrecció (Jean. De l'exègèse à la prédication, Lire la Bible n° 97, p. 118-119).*

Aquest relat, finalment és menys el d'una "resurrecció" que el d'un RETORN A LA VIDA. *En efecte – precisa X. Léon-Dufour- el terme "resurrecció" correntment utilitzat a les nostres llengües per aquest gènere de miracles, és impropï, perquè, segons la dada bíblica, és reservat al passatge de la mort esdevinguda a la vida que no té fi; no pot designar el retorn a la vida d'aquest món. Per dir aquesta restitució a la vida terrenal, es podria parlar de reanimació però aquest terme té una connotació mèdica poc adaptada. Nosaltres preferim designar el fet per "retorn a la vida" (Lecture de l'Évangile selon saint Jean, Tom II, pp. 406-407).*

### **... s'obre un itinerari de reconeixement...**

Com al pou de Jacob amb la Samaritana, com a Jerusalem pel Cec de naixement, Jesús empeny els qui l'han seguit, des de Betània de Transjordània, i aquells que troba a Betània prop de Jerusalem, en un itinerari de reconeixement.

Una vegada més, podem observar els DESPLAÇAMENTS altament simbòlics dels personatges del relat. Tots *deixen l'indret on es troben (remarca C. Léon-Dufour). Tots surten: Jesús i els deixebles, de Transjordània; els Jueus, de Jerusalem; Marta, del poble; Maria, amb els jueus, de ca seva i del poble; Llätzer, de la tomba. Si Jesús, fa un aturall, una vegada arribat de Betània, i no entra a la casa del difunt, és per posar-se en camí, amb el grup, vers l'indret on desafia la mort, mentre que el moviment dels altres personatges, comprès Llätzer, convergeix vers ell (idem pag. 406)*

- Una altra vegada més, podem reparar els QUIDPROQUOS que rellancen notablement la dinàmica del relat.
- \* Hi haurà menyspreu dels deixebles sobre el "somni/mort de Llätzer.
- \* Hi haurà menyspreu de Marta sobre el moment de la resurrecció: al darrer dia/ ara.

S'haurà d'anar més lluny, a sobrepassar el primer nivell de significació

- A propòsit de la "llum": nosaltres serem convidats, amb els testimonis, a passar de *la llum d'aquest món* a Aquell que és *la llum del món* (versets 9-10).

- A propòsit de la salvació: nosaltres serem convidats amb els testimonis, a passar de la simple curació de la malaltia, a passar de la simple curació de la malaltia (Si s'ha adormit es posarà bo v. 12), del retorn a la vida física, a l'acolliment de la salvació de Déu en Jesucrist.

### ... que culmina en la confessió de fe de Marta...

Arribat a Betània de Judea, Jesús es troba immediatament confrontat amb el dolor de les dues germanes del seu amic. En primer lloc hi ha la trobada amb MARTA que, en sebre la seva arribada, s'ha arrencat del seu dol i deixat Maria i el grup dels Jueus per córrer davant de Jesús: Marchedour remarca: *Aquesta partida situa Marta en una relació privilegiada de creient, davant de Jesús (o.c. p. 152).*

*Si haguessis estat aquí, el meu germà no s'hauria mort* declara sense embuts. Reconeix en Jesús un poder eficaç contra la mort, ja que la seva presència hauria pogut salvar el seu germà; però la mort del seu germà *representa un punt sense retorn: es podria esperar alguna cosa de Jesús abans, però, una vegada arriba la mort, és massa tard (M).*

No obstant, ella reconeix en Jesús un poder en Déu que la seva pregària podria doblegar: *Però jo sé que, Déu et concedirà tot el que li demanaràs. El teu germà ressuscitarà*, li contesta Jesús, recordant-li la fe jueva en la resurrecció dels morts als darrers temps. Sense espera Marta s'adhereix a aquesta fe: *Jo sé que ell ressuscitarà al darrer dia.*

Però, vet aquí que Jesús traspassa un altra porta decisiu: *Jo*, declara amb la solemnitat de les revelacions divines a l'Antic Testament, *jo som la resurrecció i la vida*. Els darrers temps ja no s'han d'esperar. La nova vida és ja una realitat des d'ara, present en ell matei x que l'anuncia. Aquesta és oferta a qui creu en la seva paraula: *Qui creu en mi, encara que mori viurà, i tot aquell que viu i creu en mi no morirà mai més. Demana a Marta: Creus açò? I ella respon: Sí, Senyor: Jo crec que vós sou el Messies, el Fill de Déu que havia de venir al món». L'objecte d'aquesta confessió –observa M. Gourgues, correspon exactament a la el final de l'evangeli assigna a la fe dels creients de tots els temps: Aquests signes han estat posats per escrit perquè cregueu que Jesús és el Messies, el Fill de Déu" Marta ha de ser, doncs, als ulls de l'evangelista, una figura model anticipadora. A més, aquesta dona proclama la seva fe abans d'haver vist el signe i sense esperar el que Jesús va a realitzar (o.c. pàg. 126).*

- Després hi ha la trobada amb MARIA, que repeteix mot a mot les paraules de sa germana: *Si haguessis estat aquí, el meu germà no s'hauria mort*"; ella s'atura allà, nota M. Gourgues- *sense encadenar com Marta amb l'expressió de confiança d'algú que espera malgrat tot, contra tota esperança. Maria, es manté en observació: ara, Llätzer és mort, i contra la mort no hi ha res a fer (o. C. pàg. 127.*

### ... i el signe del retorn a la vida de Llätzer:

LLÄTZER ÉS BEN MORT.

- Trastornat per una emoció profunda, en veure les llàgrimes de Maria i dels jueus que l'acompanyen, Jesús es commogué profundament i es contorbà davant la tomba del seu amic Llätzer.
- Quan Jesús ordena: *Treis la llosa, Marta, a pesar de la seva bella professió de fe just llavors, expressa la seva reticència: Senyor, ja es descompon; fa quatre dies que és mort». Sobre aquesta duració de quatre dies quasi tots els comentaristes – senyala M. Gourgues- tenen el costum de citar, fer referència al comentari rabínic del Gènesis, la composició del qual no data*

*més que del segle Vè després de Crist – segons el qual cal esperar el quart dia per estar segurs de la mort d'algú (o.c. p.130).*

Ara la TOMBA és OBERTA.

- En una acció de gràcies al seu Pare formulada abans mateix que el tengui lloc el miracle, Jesús en destapa el significat: *perquè ho sàpiga la gent que em rodeja i creguin que sou vós qui m'heu enviat».*
- I és a l'orde donat a Llàtzer: vine a for! El mort surt de la seva €tomba. La mort que el tenia agafat en els seus llaços, simbolitzats per les benes no té cap poder davant Jesús, que conclou: *«Deslligueu-lo i deixeu-lo caminar».*
- El relat s'acaba, deixant el lector, i a nosaltres mateixos avui, davant de LLÀTZER, VIU, PERÒ MUT sobre el que li ha succeït obligant a situar-se en relació a Jesús, centre del relat, anant a la seva mort – resurrecció. Solament, són mencionats els Jueus. Mentre molts d'entre ells creuen en ell, *però alguns d'ells anaren a explicar als fariseus el que Jesús havia fet.* ( Verset 46 que el leccionari no ha agafat). El procés està en marxa que conduirà Jesús fins al Calvari on lliurà la seva vida per donar la verdadera Vida a tots els “Llàtzers” que som nosaltres.

**Es pot llegir el tractat sobre l'evangeli de sant Joan nº 40 de sant Agustí que el podeu trobar en castellà a [www.augustinus.it](http://www.augustinus.it)**